Франкфурт, Хајделберг – Немачка компанија ДЕ-ЦИХ, која у Франкфурту одржава рад највећег светског чвориштa за размену података преко интернета, најавила је јуче да ће тужити суду немачку спољнообавештајну службу (БНД) за масовно нелегално шпијунирање. Према речима Клауса Ландефелда, члана управног одбора ове компаније, која је у власништву немачке федерације интернет индустрије, они сумњају у „легалност мера" БНД-а.

„Годинама смо се бранили (од надзора) и сматрамо да је надзор у овој форми неприхватљив", рекао је Ландефелд за лист „Зидојче цајтунг", најављујући да ће БНД тужити немачком Савезном уставном суду јер сматра да инострани интернет саобраћај који пролази кроз чвориште у Франкфурту није заштићен немачким законом. „Нисмо ни претпоставили да ће саобраћај који се ту одвија бити третиран изван (немачког) закона."

Међутим, тајне службе, попут немачке БНД и америчке НСА, не виде то тако, што је први открио Едвард Сноуден када је јавности доставио документа о америчком свеопштем надзору електронских комуникација. Тада је Сноуден открио и да БНД има приступ интернету који протиче кроз чвориште у Франкфурту, које важи за „светску престоницу интернета".

ДЕ-ЦИХ одржава ту „светску престоницу интернета" и омогућава такозвану неутралну размену токова интернет саобраћаја различитих интернет провајдера, правећи од тога централно интернет чвориште. Колико интернет саобраћаја се обавља преко овог чворишта најбоље доказује податак да сваке секунде кроз мрежу ДЕ-ЦИХ прође три терабита података корисника из целог света, што је количина једнака пуном протоку

интернет везе за 100.000 немачких домаћинстава. На пример, ако неко са Блиског истока пошаље мејл у САД скоро сигурно ће он проћи кроз ово чвориште. Осим тога, кроз ово чвориште пролази и сва комуникација остварена код највећих немачких телекомуникационих компанија, попут „Дојче телекома" и „Водафона"

Иако је БНД-у забрањено да шпијунира немачке држављане, ова служба прикупља податке о телефонским разговорима, порукама и имејловима послатим из иностранства, што му од 2009. године омогућава такозвани закон Г-10. Међутим, немачка интернет компанија сумња у уставност овог надзора, па је пре неколико месеци ангажовала правне стручњаке да то испитају, укључујући и бившег председника Уставног суда Ханса Јиргена Папира, који иначе сматра да је та пракса БНД-а противна немачком уставу.

„Стручњаци за уставно право сматрају да се људска права дефинисана у немачком уставу примењују на све, а не само на Немце и Немачку", каже Маркус Бекедал из берлинске организације Нецполитик, која се бави дигиталним правима.

И док ДЕ-ЦИХ жели тужбом пред Савезним уставним судом да докаже да је закон Г-10 застарео и да није довољно прецизан за савремене дигиталне комуникације, немачка влада већ припрема нови закон којим, како истиче Бекдал, „ово прорачунато кршење устава жели да легализује". Бекедал указује да, упркос извесним разликама у ставовима демохришћана Ангеле Меркел и социјалдемократа Зигмара Габријела, та супротстављена мишљења су о томе како парламент треба да контролише БНД, али и о самом надзору. Штавише, у предлогу закона се отворено наводи да је БНД-у дозвољено да пресреће комуникацију у иностранству.

Немачка влада је иначе спречила ДЕ-ЦИХ да своју забринутост због деловања БНД-а изнесе 2008. пред Бундестаговим одбором који је разматрао закон о прислушкивању. Ипак, Ландефелд је успео да сведочи пред Бундестаговом парламентарном комисијом која истражује шпијунирање Немачке од стране америчке НСА. Он је тада објаснио како БНД жели неограничени приступ протоку података кроз ДЕ-ЦИХ мрежу.

У истрази ове парламентарне комисије у јануару немачка јавност је сазнала да БНД пресреће сателитске комуникације и интернет везе дневно прикупљајући 220 милиона података о телефонским позивима из иностранства и СМС препискама. Неке од тих метаподатака БНД прослеђује америчким агенцијама НСА и ЦИА. Метаподаци нису садржаји разговора, него детаљи попут времена и локације са које је разговор обављен,

али ако се редовно прикупљају, они могу да открију кретање појединца, његове контакте и чак могу да се користе за предвиђање понашања објекта праћења.

Америчка НСА, на пример, користи метаподатке да одреди мете дронова у лову на терористе. А како је недавно потврдило сазнање „Шпигла", управо се технолошко срце америчког програма убијања дроновима налази у бази Рамштајн у Немачкој.

Сва открића о спорним акцијама немачких служби безбедности долазе у тренутку када је немачку јавност већ узбуркао предлог закона којим би телекомуникационим компанијама било дозвољено да податке о телефонским разговорима и ај-пи адресама својих корисника чувају до десет недеља (у Србији је 2010. усвојен сличан закон којим се ови подаци чувају годину дана) како би помогли борбу против тероризма и организованог криминала.

Док су опозиција и невладине организације овај предлог оценили неуставним, поредећи га с отварањем Пандорине кутије, министри владајуће коалиције сматрају да ће овиме успети да спрече акције терориста, неонациста и криминалца. Сличан закон је немачки Савезни уставни суд 2010. поништио, оцењујући да је угроженост права на приватност била много већа од корисности тог прописа у борби против тероризма.

(Политика)